

Κατάσταση των πολιτικών διατροφής στην Ελλάδα

Δείκτης πολιτικών NOURISHING

Η παρακάτω γενική εικόνα της χώρας παρουσιάζει τα λεπτομερή αποτελέσματα του δείκτη πολιτικών **NOURISHING** [1] για την Ελλάδα. Επισημαίνει τα δυνατά σημεία και τις αδυναμίες στον σχεδιασμό των εθνικών κυβερνητικών πολιτικών για τη διατροφή. Η εικόνα αυτή είναι συμπληρωματική προς τα αποτελέσματα του δείκτη πολιτικών, καθώς περιγράφει σε βάθος την ποιότητα σχεδιασμού πολιτικών. Τα πλήρη αποτελέσματα του δείκτη πολιτικών περιγράφονται στη σύνοψη NOURISHING, στην οποία συγκρίνεται η Ελλάδα με 29 άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Κύρια μηνύματα

- 1 Η Ελλάδα εφαρμόζει πολιτικές που σχετίζονται με τη διατροφή και τη διαίτα σε επτά από τις δέκα κατηγορίες πολιτικών του πλαισίου NOURISHING. Δύο κατηγορίες πολιτικών αξιολογήθηκαν θετικά, οι οποίες αφορούσαν τους περιορισμούς ή την αφαίρεση συγκεκριμένων συστατικών από τα τρόφιμα (I1) και την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης του κοινού για την υγιεινή διατροφή μέσω εκστρατειών ενημέρωσης (I2).
- 2 Παρατηρείται μια έλλειψη κανονισμών για τα ανθυγιεινά τρόφιμα σε μη εκπαιδευτικούς χώρους και τη διαθεσιμότητα τροφίμων πέριξ των σχολείων (O), γεγονός που επηρεάζει τα κατά τ' άλλα καλά σχεδιασμένα διατροφικά πρότυπα για τα σχολεία. Απαιτείται ενίσχυση στον σχεδιασμό πολιτικών για τα πρότυπα και τους κανονισμούς για τις ετικέτες θρεπτικών συστατικών (N1), οι οποίοι περιλαμβάνουν μόνο κανονισμούς της ΕΕ. Εντοπίστηκαν αδυναμίες αναφορικά με τις πολιτικές για τις δεξιότητες διατροφικής εκπαίδευσης (G) και τη διατροφική συμβουλευτική στα πλαίσια της σχολικής υγειονομικής περιθαλψης (N2).
- 3 Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί σε κατηγορίες πολιτικών όπου δεν έχει ληφθεί καμία δράση από τις εθνικές κυβερνήσεις και ειδικότερα: στη βελτίωση της ευθυγράμμισης του συστήματος τροφίμων με τα πρότυπα υγείας (H) και στους κανόνες για τη βελτίωση των χώρων λιανικής πώλησης (S). Άλλα αξιοσημείωτα κενά παρατηρήθηκαν στο μάρκετινγκ προς τα νεαρά άτομα μέσα/γύρω από τα σχολεία (R). Πρέπει επίσης να γίνουν περισσότερα όσον αφορά τη χρήση χρηματοοικονομικών εργαλείων για την αντιμετώπιση του ζητήματος της οικονομικής προσιτότητας των τροφίμων και για πρωτοβουλίες αγορών (U).

Επισκόπηση της κατάστασης των πολιτικών

	ΔΕΝ ΕΝΤΟΠΙΣΤΗΚΑΝ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	ΚΑΚΗ	ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΑΡΙΣΤΗ
N Πρότυπα διατροφικών ετικετών και κανονισμοί σχετικά με τη χρήση ισχυρισμών και σιωπηρών ισχυρισμών στα τρόφιμα			ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΗ			
O Προσφορά υγιεινών τροφίμων και ορισμός προτύπων στα δημόσια ιδρύματα και άλλους ειδικούς χώρους			ΜΕΤΡΙΑ			
U Χρήση χρηματοοικονομικών εργαλείων για την αντιμετώπιση του ζητήματος της οικονομικής προσιτότητας των τροφίμων και τα κίνητρα αγοράς		ΚΑΚΗ				
R Περιορισμός διαφημίσεων τροφίμων και άλλων μορφών εμπορικής προώθησης	ΔΕΝ ΕΝΤΟΠΙΣΤΗΚΑΝ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ					
I Βελτίωση της διατροφικής ποιότητας ολόκληρης της αλυσίδας τροφίμων			ΚΑΛΗ			
S Θέσπιση πρωτοβουλιών και κανόνων για τη δημιουργία ενός υγιούς περιβάλλοντος λιανικής πώλησης και εστίασης	ΔΕΝ ΕΝΤΟΠΙΣΤΗΚΑΝ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ					
H Επιβολή κανονισμών στην αλυσίδα εφοδιασμού και δράσεις σε διαφορετικούς τομείς για τη διασφάλιση της συμφωνίας με τα πρότυπα υγείας	ΔΕΝ ΕΝΤΟΠΙΣΤΗΚΑΝ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ					
I Ενημέρωση των πολιτών για τα τρόφιμα και τη διατροφή μέσω της ευαισθητοποίησης του κοινού			ΚΑΛΗ			
N Διατροφικές συμβουλές και καθοδήγηση σε χώρους υγειονομικής περιθαλψης			ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΗ			
G Παροχή εκπαίδευσης και δεξιοτήτων στον τομέα της διατροφής		ΚΑΚΗ				

Η εικόνα αυτή βασίζεται μόνο σε πολιτικές σε εθνικό επίπεδο. Οι πολιτικές που καταρτίζονται από επαρχιακές, περιφερειακές ή τοπικές διοικήσεις δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος έργου.

Μέθοδοι

Οι μέθοδοι του δείκτη πολιτικών NOURISHING επεξηγούνται λεπτομερώς στη σχετική **σύνοψη**. Εν συντομία, ο δείκτης πολιτικών συνδυάζει τιμές για τα εξής: α) παρουσία πολιτικών και β) σχεδιασμός πολιτικών, για 41 σημεία αναφοράς.

Τα σημεία αναφοράς εφαρμόζονται στις πολιτικές στη βάση δεδομένων **NOURISHING** [2], με δεδομένα που έχουν συλλεχθεί μέσω διεξοδικής έρευνας σε 30 ευρωπαϊκές χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας.

Ανάλυση αποτελεσμάτων του δείκτη πολιτικών

(Για λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα κριτήρια σχεδιασμού πολιτικών, συμβουλευτείτε τη [σύνψη](#))

	Δεν εντοπίστηκαν πολιτικές		Καλύπτει έως και το 75% του σχεδιασμού πολιτικών
	Καλύπτει έως και το 25% του σχεδιασμού πολιτικών		Καλύπτει έως και το 99% του σχεδιασμού πολιτικών
	Καλύπτει έως και το 50% του σχεδιασμού πολιτικών		Πληροί το 100% των κριτηρίων

N	Θρεπτικά συστατικά στο πίσω μέρος της συσκευασίας		S	Σχεδιασμός περιορισμών που αφορούν τα σημεία διάθεσης τροφίμων γύρω από τα σχολεία		
	Ετικέτες στο μπροστινό μέρος της συσκευασίας			Σχεδιασμός περιορισμών για τα σημεία διάθεσης τροφίμων		
	Προειδοποιητικές ετικέτες			Πρωτοβουλίες για την αύξηση της διαθεσιμότητας πιο υγιεινών τροφίμων στα καταστήματα και τα σημεία διάθεσης τροφίμων		
	Κανόνες για τους ισχυρισμούς σχετικά με τα θρεπτικά συστατικά			H	Μέτρα υποστήριξης των παραγωγών τροφίμων, για την αύξηση της διάθεσης υγιεινών τροφίμων και τη μείωση των ανθυγιεινών τροφίμων στην αλυσίδα εφοδιασμού	
	Κανόνες για τους ισχυρισμούς σχετικά με την υγεία				Μέτρα υποστήριξης των παρασκευαστών τροφίμων, για την αύξηση της διάθεσης υγιεινών τροφίμων και τη μείωση των ανθυγιεινών τροφίμων στην αλυσίδα εφοδιασμού	
O	Τρόφιμα και ποτά που διατίθενται στα σχολεία, συμπεριλαμβανομένων περιορισμών στα ανθυγιεινά τρόφιμα		Μέτρα υποστήριξης των καταστημάτων λιανικής πώλησης τροφίμων, για την αύξηση της διάθεσης υγιεινών τροφίμων και τη μείωση των ανθυγιεινών τροφίμων στην αλυσίδα εφοδιασμού			
	Μέτρα που σχετίζονται με τη διάθεση ζαχαρούχων ποτών στα σχολεία		Διοικητικές δομές για συμμετοχή πολλαπλών τομέων/ενδιαφερομένων			
	Πρωτοβουλίες για τα φρούτα και τα λαχανικά στα σχολεία		Διατροφικά πρότυπα για τη σύνψη δημόσιων συμβάσεων			
	Τρόφιμα και ποτά που διατίθενται σε άμεση γεινίαση με σχολεία		Υποστήριξη της αστικής γεωργίας στην υγεία και στον σχεδιασμό πολιτικών			
U	Ανθυγιεινά τρόφιμα σε μη εκπαιδευτικούς χώρους		Κοινωνική παραγωγή τροφίμων			
	Φόροι και δασμοί τροφίμων που σχετίζονται με την υγεία		I	Ανάπτυξη και κοινοποίηση διατροφικών κατευθυντήριων γραμμών που βασίζονται σε τρόφιμα		
	Επιδοτήσεις βάσει εισοδήματος ή πρωτοβουλίες για την αύξηση της οικονομικής προσιτότητας και της προσβασιμότητας των υγιεινών τροφίμων			Ευαισθητοποίηση του κοινού, εκστρατείες σε μέσα μαζικής επικοινωνίας, ενημερωτικές εκστρατείες και δράσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης σχετικά με την υγιεινή διατροφή		
R	Στοχευμένες επιδοτήσεις ή πρωτοβουλίες για την αύξηση της οικονομικής προσιτότητας και της προσβασιμότητας των υγιεινών τροφίμων		N	Διατροφικές συμβουλές και συμβουλευτική στην πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη		
	Μάρκετινγκ με στόχο τα νεαρά άτομα μέσω διαφήμισης			Διατροφικές συμβουλές και καθοδήγηση στο πλαίσιο της σχολικής υγιεινομικής περίθαλψης		
	Άμεσο μάρκετινγκ για νεαρά άτομα		G	Διατροφική εκπαίδευση στα προγράμματα σπουδών		
	Μάρκετινγκ μέσω χορηγίας για νεαρά άτομα			Εκπαίδευση παιδαγωγών		
	Μάρκετινγκ για νεαρά άτομα μέσω δράσεων στα σημεία πώλησης			Εκπαίδευση επαγγελματιών υγείας		
	Μάρκετινγκ για νεαρά άτομα μέσω τοποθέτησης προϊόντων και προώθησης συγκεκριμένων εμπορικών σημάτων			Δεξιότητες μαγειρικής		
Μάρκετινγκ για νεαρά άτομα μέσω της σχεδίασης και της συσκευασίας προϊόντων		Εκπαίδευση στα σχολεία σχετικά με την καλλιέργεια τροφίμων				
Μάρκετινγκ εντός ή πέριξ των σχολείων		Εκπαίδευση για υπηρεσίες εστίασης				
I	Περιορισμός ή αφαίρεση συγκεκριμένων συστατικών από τα τρόφιμα					

Σημείωση: Το ποτίο εξελίσσεται με την πάροδο του χρόνου. Τα ευρήματα αυτά αντικατοπτρίζουν τις πληροφορίες που διαθέτουμε από τον Μάιο του 2023. Για να δείτε τα πιο πρόσφατα αποτελέσματα και για περισσότερες τεχνικές πληροφορίες σχετικά με τους δείκτες πολιτικών, συμβουλευτείτε την ιστοσελίδα μας: wcrf.org/our-policy-work.

Για σχόλια ή υποδείξεις, στείλτε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο policy@wcrf.org. Περισσότερες πληροφορίες για το έργο CO-CREATE μπορείτε να βρείτε στη διεύθυνση co-create.eu. [1] Δείκτης πολιτικών: wcrf.org/nutrition-policy-index [2] Βάση δεδομένων πολιτικών: policydatabase.wcrf.org